

Erkenningscommissie
Gedragsinterventies Justitie
Ministerie van Justitie

Jaarverslag 2009

Erkenningscommissie

Gedragsinterventies

Justitie

Jaarverslag 2009

Erkenningscommissie

Gedragsinterventies Justitie

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1 Inleiding	4
2 Toetsingen in 2009	6
2.1 Aantallen	6
2.2 Ontwikkelingen	8
3 Advisering	10
4 Communicatie	11
5 Evaluatie	12
6 Conferentie	14
7 Aanbevelingen	16
7.1 Effectevaluatie van gedragsinterventies	16
7.2 Eerdere aanbevelingen nog steeds actueel	16
8 Summary	18
Bijlagen	
1 Instellingsbesluit	20
2 Overzicht functies en relevante nevenactiviteiten voorzitter en leden in 2009	24
3 Kwaliteitscriteria	26
4 Organisaties die gedragsinterventies bij de Erkenningscommissie kunnen indienen	27
5 Overzicht van alle tot en met 31 december 2009 beoordeelde gedragsinterventies	28
6 Beschrijving van alle tot en met 31 december 2009 erkende gedragsinterventies	29
7 Overzicht criteria, gemiddelde scores 2007, 2008 en 2009	33
8 Overzicht criteria, gemiddelde scores eerste beoordeling, gemiddelde scores herbeoordeling 2009	34
Colofon	36

VOORWOORD

Voor u ligt het vijfde jaarverslag van de Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie. Naast het gebruikelijke werk van de Erkeningscommissie, het beoordelen van gedragsinterventies, adviseren en communiceren, stond het jaar 2009 in het teken van terugblikken, evalueren en vooruitkijken.

Er werden dertien gedragsinterventies ter beoordeling aangeboden. De Erkeningscommissie constateert ook dit jaar dat de programmadesigns beter aan het toetsingskader voldoen dan het voorafgaande jaar. Zeven gedragsinterventies kregen het oordeel "Erkend" en dat is verhoudingsgewijs meer dan vorig jaar. Tegelijkertijd heeft de Erkeningscommissie gemerkt dat het voor de indieners lastig blijft om aan een aantal essentiële vereisten te voldoen. U kunt dit nalezen in hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

De commissie heeft in 2009 een advies gegeven over de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om tot een dekkend aanbod van gedragsinterventies te komen. Zie hoofdstuk 3 van het jaarverslag.

Eind november 2009 heeft de Staatssecretaris van Justitie het rapport van de evaluatie van de Erkeningscommissie aangeboden aan de Tweede Kamer. De respondenten hebben in deze procesevaluatie aangegeven de Erkeningscommissie van toegevoegde waarde te vinden in het proces dat moet leiden tot evidence based gedragsbeïnvloeding van personen die met het strafrecht in aanraking zijn gekomen. Met het oordeel

Streng en rechtvaardig geeft men aan vertrouwen te hebben in de uitkomsten van de toetsingen en in de manier waarop de Erkeningscommissie de afgelopen jaren invulling heeft gegeven aan haar toetsende taak. Op basis van deze bevindingen heeft de staatssecretaris van Justitie het besluit genomen de Erkeningscommissie te continueren. Voor de commissie en het bureau is het verheugend dit te constateren.

Vermeldenswaardig is voorts de conferentie *Bruggen bouwen voor gedragsinterventies* die de Erkeningscommissie heeft georganiseerd in samenwerking met andere organisaties die een rol spelen in de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van strafrechtelijke gedragsinterventies. Doel van de conferentie was om in persoonlijk contact ervaringen en ideeën uit te wisselen vanuit ieders rol en taak. Meermaals werd geconstateerd dat winst te behalen valt door kennis en ervaring te delen, maar ook al bestaande kennis en praktijkervaringen te bundelen.

De Erkeningscommissie heeft in 2009 afscheid genomen van een drietal gewaardeerde leden van het eerste uur: mevrouw dr. L. Boendermaker, prof. dr. R. Bullens en drs. R. Poort. De positieve beoordeling die de Erkeningscommissie het afgelopen jaar heeft gekregen, straalt in belangrijke mate af op de inbreng die deze leden geleverd hebben.

Verheugd ben ik u te kunnen melden dat de Erkeningscommissie mevrouw prof. dr. C. van Nieuwenhuizen en mevrouw prof. dr. M. Deković heeft verwelkomd als nieuwe leden.

In 2010 gaat de Erkeningscommissie voort op de ingeslagen weg. Zij zal daarnaast haar eerste schreden zetten in het veld van de forensische GGZ door medewerking te verlenen aan een pilot waaruit duidelijk moet worden of het toetsingskader en haar werkwijze aanpassing behoeven wanneer zij (clusters van) behandelmodules en zorgprogramma's uit dit veld moet gaan beoordelen. De Erkeningscommissie verwacht ook een aantal interventies uit de justitiële verslavingszorg te beoordelen.

Door beschikbaar te zijn voor een mondelinge toelichting op de beoordelingen, het afleggen van werkbezoeken en het organiseren van een workshop hoopt zij de afstand met de indieners en ontwikkelaars van gedragsinterventies te verkleinen. Hieraan bestaat behoefte, zo blijkt uit de procesevaluatie.

De Erkeningscommissie heeft zich voorgenomen een advies uit te brengen over de invulling van criterium 10, waarin de vereisten voor evaluatie, waaronder effectonderzoek, staan beschreven.

Tot slot zal zij zich gaan voorbereiden op een geheel nieuwe fase die over enkele jaren aanbreekt, namelijk de herbeoordeling van erkende gedragsinterventies na vijf jaar. Zoals bekend zal na vijf jaar duidelijk moeten zijn of de verwachting - namelijk dat de erkende gedragsinterventie daadwerkelijk bijdraagt aan het terugdringen van het delictgedrag - wordt waargemaakt. Beoordeling na vijf jaar betekent een accentverschuiving van ex ante naar ex post. Hoe moet het toetsingskader er uit gaan zien bij ex post beoordeling? Hoe om te gaan met gedragsinterventies waarover nog geen duidelijkheid bestaat ten aanzien van recidivevermindering? Deze en soortgelijke vragen zullen in de komende tijd van een antwoord moeten worden voorzien.

Rest mij tot slot de commissie en de medewerkers van het bureau hartelijk te bedanken voor hun inzet voor en betrokkenheid bij de Erkeningscommissie gedurende het afgelopen jaar.

Prof. dr. Willem van Tilburg
voorzitter

1. INLEIDING

Leden en medewerkers van de Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie
(staand van links naar rechts):

Dr. Erik Bulten
Prof. dr. Pier Prins
Drs. Nicole Mertens (senior beleidsmedewerker bureau Erkeningscommissie)
Prof. dr. Peter van der Laan
Mevr. prof. dr. Maja Deković
Prof. dr. Jo Hermanns
Prof. dr. Robert Vermeiren
Drs. Thijs van der Heijden MBA (secretaris tevens hoofd bureau Erkeningscommissie)

(zittend van links naar rechts):

Prof. dr. Guus van Heck
Mevr. Marianne Moene (beleidsondersteuner bureau Erkeningscommissie)
Prof. dr. Willem van Tilburg (voorzitter)
Mevr. prof. dr. Chijs van Nieuwenhuizen
Prof. dr. Paul Emmelkamp

De Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie beoordeelt de kwaliteit van gedragsinterventies voor jeugdigen en volwassenen. Van goedgekeurde interventies mag worden verwacht dat zij recidive verminderen of voorkomen. Zo levert de Erkeningscommissie een bijdrage aan een veiliger Nederland. Onder een gedragsinterventie wordt verstaan een programmatisch en gestructureerd geheel van methodische handelingen gericht op het beïnvloeden van iemands gedrag of omstandigheden, met als doel het voorkomen van recidive.

De Erkeningscommissie heeft naast het beoordelen van gedragsinterventies nog twee taken: het adviseren over de effectiviteit van gedragsinterventies aan de minister van Justitie en het communiceren over de activiteiten van de commissie (zie bijlage 1, Instellingsbesluit).^{*} De commissie voert deze taken uit met een zo groot mogelijke zorgvuldigheid en deskundigheid. Zij neemt daarbij een onafhankelijke positie in: de commissie laat zich bij de beoordeling van gedragsinterventies slechts leiden door de haar gegeven kwaliteitscriteria, die zijn vastgesteld door het ministerie van Justitie (zie bijlage 3, Kwaliteitscriteria), en door wetenschappelijke inzichten.

Inhoudelijke deskundigheid behoort tot de rolopvatting van de Erkeningscommissie. Met het oog hierop is in de Erkeningscommissie relevante wetenschappelijke kennis (bijvoorbeeld uit de criminologie, psychologie, pedagogiek en psychiatrie) samengebracht met kennis over de uitvoeringspraktijk.

De voorzitter en leden participeren op persoonlijke titel. Met het oog op transparantie zijn de nevenactiviteiten in kaart gebracht en op de website opgenomen (zie ook bijlage 2, Overzicht voorzitter en leden, functies en relevante nevenactiviteiten). Er is een verschoningsprocedure.

Een bureau ondersteunt de commissie bij het uitvoeren van haar taken. Daarnaast ondersteunt dit bureau de indienende organisaties bij het indienen van gedragsinterventies en informeert zij de minister van Justitie over de voortgang. De secretaris van de Erkeningscommissie is hoofd van het bureau.

Het ministerie van Justitie heeft een aantal instellingen aangewezen die gedragsinterventies ter beoordeling aan de Erkeningscommissie kunnen indienen. Deze zijn in bijlage 4 opgenomen.

^{*} In eerdere jaarverslagen wordt uitgebreider ingegaan op de taken en reikwijdte van de opdracht van de commissie: zie www.justitie.nl/erkeningscommissie, pagina Documenten.

2. TOETSINGEN IN 2009

2.1 Aantallen

De Erkenningscommissie kwam in 2009 vier keer bijeen, namelijk op 3 maart, 9 juni, 13 oktober en 8 december, om de ingediende interventies te beoordelen. Zij heeft in totaal dertien keer een verzoek voor toetsing ontvangen. De behandeling van de interventie Agressiehanteringstherapie (AHT) is aangehouden, omdat de Erkenningscommissie van mening was dat niet alle informatie aanwezig was om tot een betrouwbare inschatting van en daarmee tot een voldoende gefundeerd oordeel over de effectiviteit van de interventie te komen. Twaalf verzoeken zijn in behandeling genomen. Het betrof twaalf interventies. Er werd zes keer een gedragsinterventie voor volwassenen en zes keer een gedragsinterventie voor jeugdigen beoordeeld.

Zeven van de twaalf gedragsinterventies kregen het oordeel Erkend. Zie tabel 1.

Tabel 1: Gedragsinterventies die het oordeel Erkend kregen in 2009

Interventies	Doelgroep
Agressieregulatie op Maat Ambulant	Jeugdigen
Functional Family Therapy (FFT)	Jeugdigen
In Control!	Jeugdigen
Leren van Delict	Jeugdigen
ART-Wiltshire-Nederland	Volwassenen
Leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen	Volwassenen
Korte Leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen	Volwassenen

Agressieregulatie op Maat Ambulant: Deze interventie is bedoeld voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 24 jaar met een forse agressieproblematiek. De interventie maakt gebruik van een cognitief- gedragsmatige aanpak, in groepstrainingen en individueel, met dramatische technieken en mindfulness om de jongeren (jongvolwassenen) te leren hun agressieve gevoelens en gedrag te reguleren. AR op Maat Ambulant is een langdurige behandeling van zes maanden tot twee jaar.

Functional Family Therapy (FFT): Functional Family Therapy is een relationele gezinstherapie gericht op het positief beïnvloeden van onderlinge gezinsrelaties en het verminderen van gedragsproblemen van de jongere. FFT is bedoeld voor jongens en meisjes (IQ > 55), in de leeftijd van 12 tot 17 jaar, die één of meerdere delicten gepleegd hebben. FFT bestaat uit 16 à 24 sessies binnen een periode van 3 tot 6 maanden.

In Control!: In Control! is bedoeld voor jongens van 12 tot en met 16 en 17 tot en met 21 jaar (VIQ en TIQ > 70), die agressieve delicten hebben gepleegd. De interventie is gestoeld op agressieregulatie- en ontspanningstechnieken, sociale vaardigheidstraining en cognitieve gedragstherapie. De nadruk ligt op “doen en ervaren” in plaats van “praten over”. Na twee individuele oriënterende gesprekken vinden 21 bijeenkomsten plaats, waarvan 18 groepsbijeenkomsten (6 deelnemers) en 3 individuele bijeenkomsten.

Leren van Delict: Dit is een cognitief-gedragsmatige interventie voor jongeren (14 tot 23 jaar oud) die een gewelddadig delict hebben gepleegd en hiervoor in een justitiële jeugdinstelling zijn geplaatst. Leren van Delict heeft als doel jongeren (1) inzicht in eigen delictketen te laten krijgen, (2) minder irrationele gedachten, vijandige attitudes en cognitieve vertekeningen te laten hebben, (3) verantwoordelijkheid voor eigen gedrag en gevolgen hiervan te laten nemen en (4) een uitgebreider repertoire van gedrags- en sociaal cognitieve vaardigheden te laten gebruiken.

ART Wiltshire-Nederland: De algemene doelstelling van de ART Wiltshire-NL is het bereiken van een substantiële afname van het risico op recidive van geweldsdelicten bij volwassen justitiabelen (mannen en vrouwen) met een patroon van reactieve, interpersoonlijke agressieve delicten. De ART Wiltshire-NL beoogt hiervoor de tekorten op de dynamische criminogene factoren, die aan agressief gedrag ten grondslag liggen, aan te passen. De interventie bestaat uit 18 groepsbijeenkomsten, voorafgegaan en afgesloten door een individuele bijeenkomst.

Leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen: Deze interventie is gericht op het terugdringen van criminele recidive door verandering van het problematisch middelengebruik en/of gokgedrag. De nadruk ligt op het voorkomen van terugval in middelengebruik en delictgedrag. De training bestaat uit 16 wekelijkse sessies van 2,5 uur en 5 boostersessies.

Korte leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen: Ook de korte leefstijltraining is gericht op het terugdringen van criminele recidive door verandering van het problematisch middelengebruik en/of gokgedrag, maar de nadruk ligt hier op het leren kennen van eigen vaardigheden voor zelfreflectie, deze uitbouwen en ermee oefenen. De training bestaat uit 10 wekelijkse sessies van 2,5 uur en 5 boostersessies.

Drie gedragsinterventies kregen het oordeel Voorlopig erkend. Zie tabel 2.

Tabel 2: Gedragsinterventies die het oordeel Voorlopig erkend kregen in 2009

Interventies	Doelgroep
Multidimensional Family Therapy (MDFT)	Jeugdigen
Budgettering	Volwassenen
Huisvesting en wonen	Volwassenen

Een programma krijgt de status Voorlopig erkend als deze in onvoldoende mate aan de kwaliteitscriteria voldoet om het oordeel Erkend te krijgen. De Erkenningscommissie heeft er echter wel voldoende vertrouwen in dat een mogelijk effectieve interventie kan ontstaan, mits enkele noodzakelijke aanpassingen worden doorgevoerd. De status Voorlopig erkend is geldig voor een periode van twee jaar en is eenmalig. Afhankelijk van haar bevindingen bij herbeoordeling, kan de Erkenningscommissie het oordeel Erkend, Niet erkend, verdere uitwerking gewenst en Niet erkend geven.

Twee gedragsinterventies kregen het oordeel Niet erkend, verdere uitwerking gewenst, of het oordeel Niet erkend. Zie tabel 3.

Tabel 3: Gedragsinterventies die het oordeel Niet erkend, verdere uitwerking gewenst of Niet erkend kregen in 2009

Interventies	Doelgroep
EQUIP-Ambulant	Jeugdigen
Alcohol en geweld	Volwassenen

Van de twaalf interventies werden vier gedragsinterventies voor de eerste keer ter beoordeling aangeboden. Eén daarvan kreeg het oordeel Erkend, één het oordeel Voorlopig erkend en twee het oordeel Niet erkend, verdere uitwerking gewenst of Niet erkend.

De overige acht gedragsinterventies betroffen herbeoordelingen: twee herbeoordeelde interventies kregen het oordeel Voorlopig erkend en vier het oordeel Erkend.

Tabel 4: Aantallen eerste beoordelingen, herbeoordelingen en uitkomsten in 2009

Eerste beoordelingen en herbeoordeling	Aantal	Erkend	Voorlopig erkend	Niet erkend, verdere uitwerking gewenst	Niet erkend
Eerste beoordeling	4	1	1	1	1
Herbeoordeling	8	6	2	0	0

In bijlage 5 staat een overzicht van alle tot en met 31 december 2009 beoordeelde gedragsinterventies. Bijlage 6 bevat een korte beschrijving van alle interventies die in 2009 het oordeel Erkend hebben gekregen.

2.2 Ontwikkelingen

Bij elke beoordeling van een interventie kunnen er per criterium 0, 1 of 2 punten worden behaald. Er zijn tien criteria. Dit betekent dat in totaal 20 punten voor een programmadesign kunnen worden behaald.

Onderstaand komen enkele opvallende zaken aan de orde die betrekking hebben op de kwaliteit van de beoordeelde gedragsinterventies en op de mate waarin de indieners er in slagen de gedragsinterventies aan de afzonderlijke criteria te laten voldoen.

Kwaliteit beoordeelde gedragsinterventies

De Erkenningscommissie constateert een verbetering in de uitkomsten van de toetsingen in 2009 ten opzichte van de twee voorafgaande jaren. Zeven van de twaalf gedragsinterventies in 2009 beoordeelde gedragsinterventies kreeg als oordeel Erkend (58%). In 2008 kregen vier van de achttien beoordeelde gedragsinterventies het oordeel Erkend (22%). En bedroeg de gemiddelde score over alle beoordeelde gedragsinterventies in 2008 iets meer dan dertien punten, in 2009 was de gemiddelde score over alle beoordeelde gedragsinterventies iets meer dan veertien punten. In 2007 bedroeg het gemiddelde overigens iets meer dan twaalf punten.

Een verklaring voor de verbeteringen van de toetsingsresultaten is dat er in 2009 verhoudingsgewijs meer gedragsinterventies zijn herbeoordeeld dan in 2008: acht van de twaalf in 2009 beoordeelde gedragsinterventies (67%) betrof herbeoordelingen tegenover tien van de achttien ingediende gedragsinterventies in 2008 (56%). In 2008 hadden tien van de achttien beoordeelde gedragsinterventies eerder de status Voorlopig erkend gekregen (56%).

Alle herbeoordelingen hebben geleid tot hogere scores. De conclusie die op grond hiervan getrokken mag worden, is dat de werkwijze, aan de hand waarvan interventies worden herbeoordeeld na te zijn aangepast op grond van een eerdere beoordeling door de Erkenningscommissie, tot betere toetsingsresultaten leidt.

Op één uitzondering na hadden de zeven gedragsinterventies die in 2009 het oordeel Erkend hebben gekregen al de status van Voorlopig erkend. De gedragsinterventie Agressieregulatie op Maat Ambulant kreeg als enige na een eerste beoordeling direct het oordeel Erkend.

Scores per criterium

Hier wordt ingegaan op de mate waarin aan de afzonderlijke criteria wordt voldaan.

In bijlage 7 is een staafdiagram afgebeeld, waarin de gemiddelde scores per criterium over de jaren 2007, 2008 en 2009 zijn weergegeven.

Evenals in voorafgaande jaren scoorden de beoordeelde gedragsinterventies in 2009 het best op de criteria *Dynamische criminogene factoren en protectieve factoren* (gemiddeld 1,67 punten) en *Interventie-integriteit* (gemiddeld 1,92 punten). Met een gemiddelde score van respectievelijk 1,58, 1,67 en 1,67 punten scoorden de gedragsinterventies in 2009 op de criteria *Vaardigheden*, *Motivatie en betrokkenheid* en *Continuïteit* voor het eerst gemiddeld meer dan 1,5 punten.

En net zoals in voorafgaande jaren, scoorden de beoordeelde gedragsinterventies in 2009 het slechtst op de criteria *Effectieve behandelmethoden* (gemiddeld 1 punt), *Fasering, duur en intensiteit* (gemiddeld 1,08 punten), *Evaluatie* (gemiddeld 1,17 punten), *Theoretische onderbouwing* (gemiddeld 1,17) en *Selectie van justitiabelen* (gemiddeld 1,25 punten). Bij de laatste drie criteria is de gemiddelde score in 2009 zelfs lager uitgevallen dan in 2008*.

In bijlage 8 is een onderverdeling gemaakt tussen gemiddelde scores toegekend aan de gedragsinterventies die in 2009 voor het eerst werden beoordeeld en de gedragsinterventies die in 2009 werden herbeoordeeld.

De criteria waarop in 2009 bij eerste beoordeling gemiddeld 1,5 punten of meer werd gescoord zijn de criteria *Dynamische criminogene factoren en protectieve factoren* (gemiddeld 1,5 punten), criterium *Vaardigheden* (gemiddeld 1,75 punten), criterium *Motivatie en betrokkenheid* (1,5 punten), criterium *Continuïteit* (gemiddeld 1,5 punten) en criterium *Programma-integriteit* (gemiddeld 1,75 punten).

De conclusie die de Erkenningscommissie hieruit trekt is dat het voor de indieners relatief eenvoudig is om aan deze criteria te voldoen. Wel is enige voorzichtigheid gepast omdat deze conclusie gebaseerd is op vier beoordelingen.

Anders ligt het voor criterium *Theoretische onderbouwing* (1,25 punten), criterium *Effectiviteit behandelmethoden* (1,0 punt), criterium *Fasering duur en intensiteit* (1,13 punt) en criterium *Evaluatie* (1,38 punten), waarvan de scores gemiddeld genomen ook bij herbeoordeelde interventies onder de 1,5 punten blijven.

De conclusie die de Erkenningscommissie hieruit trekt is dat het voor de indieners zelfs na één of meer herhaalde indieningen relatief lastig blijkt te zijn om de gedragsinterventies te laten voldoen aan de vereisten die onder deze criteria vallen.

Deze bevindingen en conclusies stroken in grote lijnen met wat als “moeilijke criteria” tijdens de conferentie *Bruggen bouwen voor gedragsinterventies* naar voren is gebracht. Uitzondering is criterium *Continuïteit*, waarop de in 2009 beoordeelde gedragsinterventies het relatief goed hebben gedaan. De aanwezigen tijdens de conferentie gaven aan er moeite mee te hebben aan dit criterium te voldoen.

* De beoordeelde gedragsinterventies in 2009 scoorden ook op het criterium *Dynamische criminogene factoren en protectieve factoren* iets lager ten opzichte van 2008, waarbij moet worden aangetekend dat interventies gemiddeld hoog blijven scoren op dit criterium in vergelijking met andere criteria.

3. ADVISERING

De Erkenningscommissie heeft in 2009 één keer advies uitgebracht. Het betrof een gevraagd advies.

In de brief van 22 december 2008 verzocht de DGPJS de Erkenningscommissie te adviseren over de mogelijk onwenselijke en/of onnodige overlap tussen gedragsinterventies voor jeugdigen. De Erkenningscommissie is in dit verband een beoogd pakket van landelijk in te voeren de gedragsinterventies voor jeugdigen voorgelegd.

De Erkenningscommissie heeft in de brief van 24 maart 2009 geadviseerd om het beleid en de planning aangaande de ontwikkeling van gedragsinterventies voor jeugdigen te baseren op een landelijke inventarisatie van zowel (de prevalentie van) criminogene factoren en recidiverisico's bij jeugdigen, als een beschrijving van factoren die te maken hebben met de responsiviteit van jeugdigen (zoals leeftijd, geslacht, etniciteit, intelligentie, en leerstijlen). Als duidelijk is in welke mate een bepaalde criminogene factor of een bepaalde combinatie van criminogene factoren voorkomt in de populatie jeugdigen, kan deze informatie samen met kennis over de responsiviteit als onderbouwing voor de ontwikkeling van bepaalde gedragsinterventies gebruikt worden. Zodoende zal het mogelijk zijn om een beperkt maar sluitend aanbod van gedragsinterventies op te bouwen, waarvan de kwaliteit beter is te waarborgen en dat volgens wetenschappelijke standaarden op effectiviteit geëvalueerd kan worden. Het met de adviesaanvraag meegestuurde beoogde pakket van gedragsinterventies zal dus in de ogen van de Erkenningscommissie de resultante moeten zijn van deze landelijke inventarisatie. Deze biedt immers een kader voor prioritering voor de doorontwikkeling of aanpassing van bestaande of de ontwikkeling van nieuwe gedragsinterventies - zoals bijvoorbeeld het recente voorstel om een variant te ontwikkelen van de nazorginterventie Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer voor jongeren met een licht verstandelijke beperking.

4. COMMUNICATIE

Het communicatieplan, waarin de communicatietaak van de Erkenningscommissie is uitgewerkt, werd in 2006 vastgesteld. Sindsdien is verder uitvoering gegeven aan dit plan.

De belangrijkste communicatiemiddelen die de commissie tot haar beschikking heeft zijn:

- **beoordelingsbrieven aan indieners:** Organisaties die een gedragsinterventie hebben ingediend bij de Erkenningscommissie krijgen per brief een terugkoppeling van de beoordeling door de commissie. In 2009 heeft de commissie de lijn voortgezet dat zij in deze brieven haar beoordelingen uitvoerig toelicht. De commissie geeft aan waar de beschrijving voldoende op scoort en waar de interventie, naar haar oordeel, nog onduidelijkheden bevat of twijfels oproept. Deze informatie kunnen de ontwikkelaars en indieners gebruiken om de gedragsinterventies te verbeteren.
- **een digitale nieuwsbrief:** Deze verschijnt vier keer per jaar. De nieuwsbrief bevat voornamelijk informatie over uitkomsten van beoordelingen en welke interventies zijn erkend en voorlopig erkend. In 2009 meldden zich ongeveer 80 nieuwe personen aan voor de nieuwsbrief. Het totaal aantal aangemelde personen bedroeg eind 2009 ruim 570. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via de website van de Erkenningscommissie (pagina Nieuwsbrief).
- **een internetsite: www.justitie.nl/erkenningscommissie:** Belangrijkste onderdeel van deze website is een overzicht van de interventies die door de Erkenningscommissie het oordeel 'Erkend' en het oordeel 'Voorlopig erkend' hebben gekregen. Er wordt beknopte informatie verstrekt over deze interventies, evenals contactgegevens voor meer informatie. Ook informatie over de procedure van indiening van gedragsinterventies is op de site te vinden. De website werd in 2009 bijna 4400 keer bezocht.

Verder is in 2009 ter gelegenheid van de conferentie Bruggen bouwen voor gedragsinterventies (zie hoofdstuk 6) een bundel uitgebracht waarin professionals van alle bij gedragsinterventies betrokken partijen aan het woord komen. Deze publicatie is in digitale vorm te vinden op de website maar kan ook in gedrukte uitvoering worden aangevraagd bij het bureau.

5. EVALUATIE

Het jaar 2009 heeft in het teken gestaan van de evaluatie van de Erkeningscommissie. In de eerste plaats is uitvoering gegeven aan een procesevaluatie. Bij de instelling van de commissie is afgesproken dat het functioneren van de Erkeningscommissie na drie jaar zou worden geëvalueerd.¹ In de tweede plaats heeft de Erkeningscommissie in eigen kring teruggekeken op de afgelopen jaren.

Procesevaluatie

De procesevaluatie is een extern uitgevoerd onderzoek naar het functioneren van het erkenningsproces van justitiële gedragsinterventies die gericht zijn op vermindering van recidive.² Het onderzoeksobject is dus ruimer dan het functioneren van de Erkeningscommissie in enge zin. Ook andere partijen in het erkenningsproces, zoals beleidsdirecties en indieners van gedragsinterventies, zijn in het onderzoek meegenomen.

Het rapport met de uitkomsten van de procesevaluatie is in december 2009 door de staatssecretaris van Justitie aan de Tweede Kamer aangeboden.³ Mede op grond van de uitkomsten van de evaluatie heeft de Staatssecretaris van Justitie aan de Tweede Kamer aangegeven de Erkeningscommissie te continueren.

De uitkomsten van de procesevaluatie en de daaruit voortvloeiende aandachtspunten worden hier kort samengevat. Uit de procesevaluatie is gebleken dat de Erkeningscommissie in grote lijnen functioneert zoals beoogd. De *beoordelingstaak* is de hoofdtak van de commissie. Het beoogde aanbod van erkende gedragsinterventies voor minderjarige en meerderjarige justitiabelen is voor een aanzienlijk deel gerealiseerd. De indieners ervaren de beoordelingen van de Erkeningscommissie als “streng maar rechtvaardig”. De Erkeningscommissie hecht veel waarde aan haar onafhankelijkheid en aan zorgvuldigheid bij het vervullen van de beoordelingstaak. De commissie is, gelet op haar onafhankelijkheid als beoordelaar, op afstand geplaatst van zowel de opdrachtgever als de veldorganisaties. Een aandachtspunt is de behoefte van indieners aan direct contact met leden van de commissie, voorafgaand aan en na beoordeling. Van directe contacten met commissieleden wordt verwacht dat het ontwikkelproces efficiënter zou kunnen verlopen.

De *adviestaak* is in de afgelopen jaren niet in ruime mate tot ontwikkeling gekomen. De beleidsdirecties zien hier een grotere bijdrage van de commissie aan het beleidsproces weggelegd.

De *communicatietaak* met betrekking tot het verspreiden van kennis over effectieve gedragsinterventies, wordt vervuld zoals beoogd.

De criteria waarmee de Erkeningscommissie de beoordeling van gedragsinterventies uitvoert, worden door de indieners en de commissie zelf als werkbaar, compleet en relevant genoemd. Sommige criteria worden door indieners als moeilijk ervaren. *Selectie van justitiabelen* en *Effectieve behandelmethoden* zijn daar voorbeelden van (zie ook hoofdstuk 2, paragraaf 2.2) Indieners vragen zich af of de Erkeningscommissie voldoende rekening houdt met de uitvoerbaarheid van gedragsinterventies. Genoemd worden de academische samenstelling van de Erkeningscommissie en het haar gegeven toetsingskader.

Indieners maken zich ook zorgen over de vijfjaarstermijn, die verband houdt met criterium 10 (*Evaluatie*). Een interventie wordt voor vijf jaar erkend. Verlenging van een erkenning is in belangrijke mate afhankelijk van de mate waarin de beoogde effecten van de interventie aantoonbaar worden gerealiseerd. De vijfjaarstermijn legt druk op het tempo waarmee de erkende gedragsinterventies moeten worden geïmplementeerd, uitgevoerd en geëvalueerd. Men voorziet dat deze termijn, zeker voor de interventies die als eerste zijn erkend, niet altijd gehaald zal worden.

In de procesevaluatie is ook de vraag van het Ministerie van Justitie van eventuele taakuitbreiding bij de Erkeningscommissie meegenomen. Zo heeft Justitie in het kader van de inkoop van behandelplaatsen in de forensische zorg behoefte aan een onafhankelijke beoordeling van de kwaliteit van het behandel aanbod met het oog op recidivevermindering. Daarnaast leeft er de wens diagnose-instrumenten die in de (jeugd)strafrecht keten worden ingezet, te laten toetsen.

¹ Zie Referentiedocument: <http://www.justitie.nl/onderwerpen/criminaliteit/erkeningscommissie/documenten/>

² Procesevaluatie Erkeningscommissie Justitie, Significant, 9 november 2009, Barneveld, www.significant.nl/newsitems/292.

³ Brief van 18 december 2009 van de staatssecretaris van Justitie aan de Tweede Kamer betreffende Evaluatie Erkeningscommissie Gedragsinterventies, TK 2009-2010, 28684-259.

De Erkeningscommissie neemt de bevindingen van de procesevaluatie serieus. Met het Ministerie van Justitie wordt bezien hoe en op welke termijn de aandachtspunten zullen worden opgepakt. Vooruitlopend daarop is al een aanvang gemaakt met een aantal van deze punten:

Afstand tot het veld

De gesignaleerde behoefte onder de indieners aan meer direct contact met de commissie wordt onderkend door de Erkeningscommissie. Zij is bereid om de contacten met de indieners te intensiveren voor zover dat haar onafhankelijkheid als toetsend orgaan niet schaadt. De conferentie in het najaar van 2009 illustreert deze intentie. Bij dit initiatief heeft de commissie al in de voorbereidende fase de samenwerking met de indieners als partners in het erkenningsproces uitdrukkelijk opgezocht (zie ook hoofdstuk 6). Voor 2010 is een aantal activiteiten voorzien die het directe contact tussen commissie(leden) en indieners verdiepen. Voorbeelden zijn werkbezoeken aan indienende organisaties, een workshop door leden voor indieners en/of ontwikkelaars van gedragsinterventies en het aanbod van gesprekken na een beoordeling met indieners in aanwezigheid van een commissielid.

Kennis uitvoeringspraktijk

Het geluid dat de Erkeningscommissie door haar academische samenstelling te weinig kennis heeft van de uitvoeringspraktijk, deelt de Erkeningscommissie niet. In de Erkeningscommissie hebben meerdere leden zitting die naast wetenschappelijke kennis, relevante klinische ervaring hebben. Daarnaast zijn verschillende leden bij diverse uitvoeringsorganisaties in het verleden betrokken geweest als adviseur. Van belang is ook te beseffen dat de opdracht van de Erkeningscommissie bestaat uit het uitvoeren van een wetenschappelijke toets. Vandaar het hoge academische gehalte van de Erkeningscommissie. Overigens verwacht zij dat door het intensiveren van de contacten met het veld haar kennis over de uitvoeringspraktijk verder zal toenemen en actueel zal blijven.

Uitvoerbaarheid criterium 10 en vijfjaarstermijn

De criteria vormen het toetsingskader voor de commissie. Het toetsingskader is vastgesteld door het Ministerie van Justitie. De zorg bij de indieners over de tijdige uitvoering en evaluatie van interventies neemt de commissie serieus. De commissie neemt zich voor om in 2010 een advies uit te brengen aan het Ministerie van Justitie over de wijze waarop aan het evaluatievereiste kan worden voldaan, mede in het licht van de vijfjaarstermijn (zie ook hoofdstuk 7, paragraaf 7.1).

Erkeningscommissie en de forensische zorg

De Erkeningscommissie staat positief tegenover een taakuitbreiding van haar rol als beoordelaar van het behandel aanbod in de forensische zorg vanuit het oogpunt van recidivevermindering. Hoe deze rol optimaal wordt vormgegeven is nog in beraad. Het project Forensische zorg werkt is in 2009 gestart om onder meer hierover duidelijkheid te krijgen. De Erkeningscommissie en de zorgaanbieders worden in dit traject betrokken. Op verzoek van het ministerie van Justitie zal de Erkeningscommissie in 2010 in de vorm van een pilot drie à vier interventies of zorgtrajecten gaan beoordelen. Het doel is om vast te stellen of en in hoeverre het huidige toetsingskader en de huidige werkwijze volstaan en of aanpassingen nodig zijn.

De Erkeningscommissie en de toetsing van diagnose-instrumenten

De Erkeningscommissie heeft aangegeven het toetsen van diagnose-instrumenten als onderdeel van haar huidige taak te zien, voor zover dit verband houdt met de toeleiding en selectie van justitiabelen naar gedragsinterventies (*criterium Selectie van justitiabelen*). Zij heeft zich bereid verklaard om zich te bezinnen op de wenselijkheid en mogelijkheden haar toetsende taak op dit gebied te verruimen. Graag ontvangt zij daartoe een kader waarin de achtergrond, probleemstelling en de beleidsvraag nader worden geconcretiseerd.

Zelfevaluatie

Bij de zelfevaluatie heeft de Erkeningscommissie stil gestaan bij de interne gang van zaken van de commissie en het bureau. Deze exercitie was bedoeld als aanvulling op de procesevaluatie. De leden van de commissie zijn schriftelijk bevraagd door het bureau over zowel inhoudelijke als procedurele aangelegenheden, zoals de werkwijze bij de beoordelingen, de invulling van de advies- en de communicatietaak en de samenwerking met het bureau. De uitkomsten van deze schriftelijke enquête zijn in een extra bijeenkomst van de commissie besproken. De zelfevaluatie heeft vooral verbeter- en actiepunten opgeleverd die betrekking hebben op interne werkwijzen en procedures. De Erkeningscommissie ziet geen reden voor ingrijpende aanpassingen. Wel zal in het kader van het onderhoud van het toetsingskader elk van de tien kwaliteitscriteria inhoudelijk worden besproken. In 2010 is daarmee een aanvang gemaakt (zie ook hoofdstuk 7, paragraaf 7.1). Ook heeft de commissie de wens geuit dat de indieners van gedragsinterventies de informatie ten behoeve van de beoordeling van gedragsinterventies beter structureren en beperken tot wat echt relevant is. Het betreft vooral de Theoretische handleiding die bij elke te beoordelen gedragsinterventie moet worden aangeleverd. Hierop zal zij in 2010 terugkomen.

6. CONFERENTIE

Op 3 november vond op initiatief van de Erkeningscommissie de conferentie *Bruggen bouwen voor gedragsinterventies* plaats. Medeorganisatoren waren de drie reclasseringsorganisaties, de Raad voor de Kinderbescherming, en de justitiële jeugdinrichtingen.

Aanwezig waren de actoren in het proces dat moet leiden tot een aanbod van uitvoerbare en evidence-based gedragsinterventies. Ontwikkelaars, uitvoerders, onderzoekers, beleidsmedewerkers en managers gingen met elkaar en met de Erkeningscommissie in gesprek over de vraag hoe dit doel bereikt kan worden. Uitgangspunt voor de discussie was de constatering dat een erkenningsprocedure alleen onvoldoende basis is om dit doel te bereiken.

De conferentie heeft een platform geboden voor persoonlijk contact tussen betrokkenen met verschillende rollen en taken in het erkenningsproces. Persoonlijke kennismaking is benut als een brug naar andere vormen van contact. Deelnemers hebben hier ruimschoots gebruik van gemaakt.

Er werd gesproken over de vraag hoe wetenschap en praktijk met elkaar te verbinden, over de succes- en faalfactoren voor de ontwikkeling van gedragsinterventies, het toetsingskader voor de beoordeling van gedragsinterventies en het behoud van interventie-integriteit in de praktijk.

Deelnemers onderschrijven het belang van samenwerking tussen instanties, i.c. medewerkers, van het delen van voor handen zijnde kennis. Kennisdeling is een bouwsteen voor effectieve gedragsinterventies. Een goed voorbeeld van kennisdeling is om soortgelijke interventies van verschillende organisaties onder één noemer te brengen en gezamenlijk verder te bouwen aan moeilijke toetsingscriteria die de Erkeningscommissie hanteert, zoals de theoretische onderbouwing van de interventie.

Bij het ontwikkelen van gedragsinterventies is het van belang te letten op de uitvoerbaarheid en de manier van implementeren. Aanwezigen waren van mening dat hieraan meer aandacht moet worden besteed. In dit verband werd de suggestie gedaan om interventies te laten ontwikkelen door multidisciplinaire teams bestaande uit ontwikkelaars, wetenschappers en uitvoerders van gedragsinterventies. Suggesties om de programma-integriteit (programma uitvoeren zoals het is bedoeld) te garanderen zijn zowel gericht op het management als op de professionals van de uitvoerende organisaties. Hier ligt een rol voor het beleid om samen met de uitvoerende organisaties de kwaliteit van de uitvoering van interventies ter hand te nemen en te verbeteren.

Aan het einde van de conferentiedag werd geconcludeerd dat alle betrokken partijen vanuit hun eigen rol een bijdrage kunnen leveren aan het bouwen van erkende gedragsinterventies. Erkenning van gedragsinterventies is slechts één schakel in een systeem van kwaliteitsbevordering. Het gemeenschappelijke doel voor alle partijen is het ontwikkelen van een uitvoerbaar aanbod van effectieve gedragsinterventies voor justitiabelen.

Van de conferentie is een verslag beschikbaar op de website van de Erkeningscommissie.

7. AANBEVELINGEN

7.1 Effectevaluatie van gedragsinterventies

Het onderzoek naar de effectiviteit van erkende gedragsinterventies die in justitieel kader worden aangeboden, zal uiteindelijk gericht moeten zijn op het beantwoorden van de vraag of het delictgedrag van de deelnemers daarmee wordt teruggedrongen. De commissie is zich ervan bewust dat het niet altijd mogelijk is deze vraag binnen een termijn van enkele jaren van een betrouwbaar antwoord te voorzien. Bijvoorbeeld omdat er geruime tijd verloopt tussen het moment waarop de invoering van een gedragsinterventie ter hand wordt genomen en het moment waarop de deelnemers weer in de vrije samenleving verkeren. Of omdat vanwege de kleine doelgroep of de uitval het een lange tijd duurt voordat er voldoende deelnemers zijn om een representatieve onderzoeksgroep te vormen. Door de opeenstapeling van gedragsinterventies is het soms zeer ingewikkeld en kostbaar om de bijdrage van een specifieke gedragsinterventie aan de outcome vast te stellen.

De commissie pleit er dan ook voor om in aanloop op of als tussenstap naar de beantwoording van de effectiviteitsvraag te onderzoeken of de risicofactoren waar de interventie zich op richt, veranderen na deelname aan de interventie, en zo ja in welke richting. Ook de causaliteit tussen deze verandering en de gedragsinterventie zal daarbij aan de orde moeten komen, wat gecontroleerd onderzoek impliceert.

De Erkenningscommissie beveelt daarom aan het toetsingskader - en dan vooral criterium 10 - hierop aan te passen. Zij is voornemens in 2010 hiervoor een voorstel te doen.

7.2 Eerdere aanbevelingen nog steeds actueel

De implementatie en evaluatie van erkende gedragsinterventies

Een erkenning van een gedragsinterventie is een eerste stap op weg naar een effectieve uitvoeringspraktijk. Op erkenning volgen de implementatie, uitvoering en de evaluatie van de gedragsinterventie. Het is een proces met ingrijpende consequenties voor werkwijzen waarvoor een lange adem nodig is. Knelpunten in de implementatie kunnen worden voorkomen als reeds bij de ontwikkeling van gedragsinterventies wordt nagedacht over de uitvoerbaarheid van de interventie. Daarnaast moeten de voorwaarden voor implementatie en evaluatie aanwezig zijn op het moment dat een gedragsinterventie in uitvoering wordt genomen. Het werken met financiële prikkels, zoals de financiering van de uitvoering van alleen erkende gedragsinterventies, is daarbij een noodzakelijke voorwaarde, maar zal op zichzelf waarschijnlijk onvoldoende zijn. Het gaat er ook om dat medewerkers en leidinggevenden het belang van evidence-based werken inzien en dat zij er kennis over hebben. Tijdens de conferentie *Bruggen bouwen voor gedragsinterventies* werd het idee gelanceerd om de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van gedragsinterventies in handen te geven van multidisciplinaire teams bestaande uit ontwikkelaars, uitvoerders en wetenschappers.

De Erkenningscommissie vindt dit een goed idee en beveelt aan hiermee in de vorm van pilots te experimenteren.

Bouw meer kennis op over de doelgroep

De kenmerken van de doelgroep zouden leidend moeten zijn bij het stellen van prioriteiten ten aanzien van de te ontwikkelen gedragsinterventies. Daarbij zal niet alleen gekeken moeten worden naar de aard en de omvang van het delictgedrag en de criminogene en protectieve factoren (dat gebeurt al in meerdere of mindere mate), maar ook naar de recidiverisico's en naar de persoonsfactoren die betrekking hebben op de responsiviteit (zoals leeftijd, geslacht, leerstijlen, intelligentie, etniciteit). Op basis van deze inzichten kan vervolgens gekomen worden tot een dekkend aanbod van gedragsinterventies.

Ontwikkel meer kennis over meisjescriminaliteit

De commissie heeft eerder geconstateerd dat er weinig wetenschappelijke gefundeerde kennis bestaat om aparte gedragsinterventies voor meisjes op te baseren. Zij beveelt daarom aan om wetenschappelijk onderzoek naar het ontstaan van meisjescriminaliteit te stimuleren. Daarnaast vindt zij het wenselijk om te onderzoeken of - gezien de specifieke kenmerken van de doelgroep - meisjesspecifieke gedragsinterventies gerechtvaardigd zijn.

Stimuleer innovatie

In eerdere jaarverslagen werd erop gewezen dat de meeste van de aangeboden gedragsinterventies voor een belangrijk deel gebaseerd zijn op cognitief gedragsmatige uitgangspunten. Dit is begrijpelijk aangezien het meeste effectonderzoek betrekking heeft op cognitieve gedragstherapieën en de resultaten van dit onderzoek veelbelovend zijn. Omdat er zo weinig bekend is over de werking van anderssoortige gedragsinterventies, zal men minder geneigd zijn deze gedragsinterventies te ontwikkelen, toe te passen en vervolgens te evalueren. Zo dreigt er een tamelijk eenzijdige, zichzelf versterkende focus te ontstaan op de inzet van cognitieve gedragstherapieën. Hierdoor verdwijnen alternatieve aanpakken buiten beeld of worden niet voldoende uitgewerkt. De Erkenningscommissie blijft daarom aandacht vragen voor het stimuleren van onderzoek naar gedragsinterventies die niet (uitsluitend) zijn gebaseerd op cognitief gedragstherapeutische uitgangspunten.

Tot slot: De Erkenningscommissie is zich ervan bewust dat er reeds initiatieven zijn ontplooid die tegemoetkomen aan bovenstaande eerder gedane aanbevelingen. Zij ziet deze initiatieven als een stap in de goede richting, maar meent dat haar aanbevelingen nog steeds van toepassing zijn.

8. SUMMARY

Summary of the 2009 Annual Report of the Ministry of Justice Accreditation Committee for Behavioural Interventions

The Ministry of Justice Accreditation Committee for Behavioural Interventions, established on 30 August 2005, assesses the quality of behavioural interventions for juveniles and adults. It may be expected of approved interventions that they reduce or prevent recidivism. This is how the Committee contributes to increased safety in the Netherlands.

In addition to the assessment of behavioural interventions, the Accreditation Committee provides recommendations on the effectiveness of behavioural interventions to the Minister of Justice and it communicates on the activities of the Committee. In the implementation of its duties, the Accreditation Committee is guided by insights based on scientific research. Considerations of a political and policy-based nature and interests based on implementation issues play a subordinate role.

In 2009, the Committee received thirteen requests for assessment of a behavioural intervention, twelve of which were handled. Seven behavioural interventions received the judgment "Acknowledged": three for adults and four for juveniles. Of the acknowledged interventions for adults, one is intended for those in the criminal justice chain (male and female) with a pattern of reactive, interpersonal aggressive offences, and two are focused on reducing criminal recidivism by changing problematic substance abuse and/or gambling behaviour.

Of the acknowledged interventions for juveniles, the first one is intended for juveniles with serious aggression problems; it makes use of a cognitive behavioural approach. The second concerns rational family therapy focused on positively influencing mutual family relations and reducing behavioural problems. The third intervention, focusing on juveniles who have committed aggressive offences, is based on aggression regulation and relaxation techniques, social skills training and cognitive behavioural therapy. The fourth is a cognitive behavioural intervention for juveniles who have committed a violent crime and who have consequently been placed in a correctional institution for juvenile offenders.

In 2009, the Accreditation Committee issued one recommendation on the possible undesirable and/or unnecessary overlap between behavioural interventions for juveniles. In this connection, a package of behavioural interventions for juveniles, to be introduced nationally, was presented to the Accreditation Committee.

The report of the evaluation of the Accreditation Committee was presented to the Lower House at the end of November 2009. The evaluation was intended to establish whether the Committee and other parties to the accreditation process have been functioning as intended. The main finding was that the Accreditation Committee is, on the whole, functioning as intended. The Accreditation Committee takes the identified points for attention, such as the distance between the Committee and submitting parties, the assessment criteria and the further structuring of the advisory duty, very seriously. These will be dealt with in consultation with the client. In addition, the Accreditation Committee will, at the request of the Minister of Justice, expand its assessment duty to forensic mental health care. The Accreditation Committee has declared itself willing to consider the desirability and possibilities to assess screening instruments in future.

The conference entitled "Building bridges for behavioural interventions" took place on 3 November 2009. This one-day event, during which all manner of parties that are involved in the development, implementation and evaluation of criminal behavioural interventions came together, was intended to aid parties in exchanging experiences and ideas by means of interpersonal contact on the basis of the individual roles and duties. The starting point, in this context, was that a properly functioning accreditation procedure alone is not sufficient to achieve feasible and effective behavioural interventions. This objective will not be achieved without implementation and evaluation. Coordination between those involved in the development, implementation and evaluation is a condition for achieving this objective. Learning from each other was given shape and substance: it was repeatedly established that gains could be made by sharing knowledge and experience, but also by bundling already existing knowledge and practical experience. A central knowledge platform could facilitate this. It became clear during this day that there is a need and a willingness among the participants to meet each other and to learn from each other.

In this annual report, the Committee makes a recommendation concerning the manner in which the evaluation of the effects of the behavioural intervention should be taken up. The Committee furthermore recommends, pursuant to an idea launched during the conference, that the parties concerned use pilot projects to experiments with allocating the development, implementation and evaluation of behavioural interventions to multidisciplinary teams consisting of developers, implementers and scientists. The Committee recommends that more knowledge should be built up regarding the origins of crime committed by girls, and regarding the question of whether the development of specific behavioural interventions for girls is justified. Following on from this, the Committee indicates that, when setting priorities with respect to the behavioural interventions to be developed, the characteristics of the target group should be guiding. In this connection, not only the nature and extent of the criminal behaviour and the criminogenic and protective factors have to be taken into account, but also the risks of recidivism and the personal factors that relate to the responsivity of the individuals (such as age, gender, learning styles, intelligence, ethnicity). And finally, the Committee indicated that the considerable attention for evidence-based influencing of behaviour should not be at the expense of innovation.

BIJLAGE 1

Instellingsbesluit Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie, Staatscourant van 21 oktober 2005

De Minister van Justitie,
Besluit:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

de Minister: de Minister van Justitie;

De Commissie: de Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie.

Artikel 2

Er is een Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie.

Artikel 3

De Commissie heeft tot taak te beoordelen of gedragsinterventies kunnen leiden tot vermindering of het voorkomen van recidive van de deelnemers, te adviseren aan de Minister over de effectiviteit van gedragsinterventies en te communiceren over haar activiteiten.

Artikel 4

1. De Commissie heeft een voorzitter en ten hoogste elf overige leden.
2. De voorzitter en de overige leden worden door de commissie gehoord, door de Minister benoemd.
3. De benoeming geschiedt voor een periode van ten hoogste drie jaren. Herbenoeming kan eenmaal en voor ten hoogste drie jaren aansluitend plaatsvinden.

Artikel 5

1. De leden van de Commissie worden benoemd op grond van de deskundigheid die nodig is voor een goede vervulling van de in artikel 3 genoemde taken.
2. Van de Commissie maken in ieder geval deel uit:
 - a. deskundigen op het gebied van gedragswetenschappen;
 - b. deskundigen op het gebied van de uitvoeringspraktijk;

Artikel 6

Met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit worden als leden van de Commissie benoemd:

a. Mw. dr. G.H.M.M. ten Horn (voorzitter)	g. Prof. dr. P.M.G. Emmelkamp;
b. Mw. prof. dr. C. Bijleveld;	h. Prof. dr. G.L. van Heck;
c. Mw. dr. L. Boendermaker;	i. Prof. dr. J. Hermanns;
d. Prof. dr. S. Bogaerts;	j. Prof. dr. P.H. van der Laan;
e. Prof. dr. R. Bullens;	k. Drs. R.M. Poort;
f. Dr. B.H. Bulten;	l. Prof. dr. P.J.M. Prins.

Artikel 7

1. De leden van de Commissie worden op eigen aanvraag door de Minister ontslagen.
2. De leden kunnen voorts door de Minister worden ontslagen wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden.

Artikel 8

1. De Commissie heeft een secretaris.
2. De secretaris is voor zijn werkzaamheden uitsluitend verantwoording schuldig aan de Commissie.
3. Aan de secretaris kunnen andere medewerkers worden toegevoegd.
4. De secretaris en de andere medewerkers zijn geen lid van de Commissie.
5. De Minister benoemt, bevordert, schorst en ontslaat, na overleg met de voorzitter van de Commissie, de secretaris, en, na overleg met de secretaris, de andere medewerkers.
6. De Minister draagt, na overleg met de Commissie, zorg voor de nodige voorzieningen ten behoeve van de werkzaamheden van de Commissie.

Artikel 9

1. De Commissie stelt een reglement vast. Dit bevat in ieder geval regels over werkwijzen en procedures met het oog op een goede en zorgvuldige uitoefening van de in artikel 3 genoemde taken.
2. Het reglement alsmede elke wijziging daarvan wordt zo spoedig mogelijk gezonden aan de Minister en behoeft diens goedkeuring.

Artikel 10

De Commissie kan zich op onderdelen van haar taak laten bijstaan door personen van zowel binnen als buiten de overheid, van wie de deskundige inbreng van belang kan zijn in verband met de zorgvuldige voorbereiding en totstandkoming van de beoordeling van gedragsinterventies.

Artikel 11

De Commissie stelt jaarlijks voor 1 april een verslag op van de werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar. Het verslag wordt aan de Minister toegezonden en algemeen verkrijgbaar gesteld.

Artikel 12

Dit besluit wordt aangehaald als: Instellingsbesluit Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie.

Artikel 13

Dit besluit treedt met ingang van 1 september 2005 in werking.

Dit besluit en de bijbehorende toelichting zullen worden bekendgemaakt in de Nederlandse Staatscourant.

Den Haag, 12 oktober 2005.

De Minister van Justitie,

J.P.H. Donner.

Toelichting

Justitie levert een bijdrage aan de veiligheid van de samenleving door onder andere vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen uit te voeren. Een van de doelen daarbij is om te voorkomen dat een dader na terugkeer in de samenleving terugvalt in crimineel gedrag. Bij minderjarigen geldt bovendien de eis dat de vrijheidsstraf en de vrijheidsbenemende maatregel dienen bij te dragen aan de opvoeding van de jeugdige.

De recidive van gedetineerden is hoog. Gedragsinterventies moeten die recidive verminderen.

Een (justitiële) gedragsinterventie is gericht op het beïnvloeden van iemands gedrag om ondermeer recidive te voorkomen. Gedragsinterventies kunnen worden aangeboden als voorwaarde of als onderdeel van de strafrechtelijke sanctie of maatregel. De interventies kunnen zowel binnen een instelling (intramuraal) of buiten een instelling (extramuraal) worden uitgevoerd.

Om de kwaliteit van intramurale en extramurale gedragsinterventies te kunnen vaststellen, wordt de Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie ingesteld. Deze commissie heeft de opdracht te beoordelen of gedragsinterventies (kunnen) leiden tot vermindering of het voorkomen van recidive van zowel meerderjarigen als minderjarigen. De taken van de Erkeningscommissie zijn omschreven in artikel 3 van deze regeling.

Om te kunnen beoordelen of gedragsinterventies veelbelovend zijn, heeft het ministerie van Justitie kwaliteitscriteria opgesteld. De Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie maakt gebruik van deze criteria bij het beoordelen van voorgelegde gedragsinterventies. De beoordelingen van de commissie zullen leiden tot een lijst van gedragsinterventies, waarvan verwacht mag worden dat de toepassing daarvan de recidive vermindert. De inhoudelijke en wetenschappelijke onderbouwing van die oordelen zal er toe bijdragen dat organisaties die zijn belast met de uitvoering van gedragsinterventies hun werk kunnen verbeteren. Bij de samenstelling van de commissie is rekening gehouden met de hiervoor noodzakelijke deskundigheid. De commissie is onafhankelijk. De leden worden op grond van hun wetenschappelijke kennis en/of kennis van de uitvoeringspraktijk op persoonlijke titel benoemd. De positief beoordeelde gedragsinterventies worden gepubliceerd in de jaarverslagen van de Erkeningscommissie. Daarnaast publiceert de commissie tussentijdse rapportages op een website. De commissie zal voorts de Minister kunnen adviseren over de uitvoerings- en toepassingsaspecten van de criteria. De Erkeningscommissie zal drie tot vier keer per jaar bijeenkomen.

De commissie zal worden ondersteund door een Bureau Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie. Het hoofd van het Bureau treedt op als secretaris van de Erkenningscommissie en is in die hoedanigheid verantwoordelijk voor de algehele coördinatie van de indiening en behandeling van de aanvragen voor erkenning en de rapportages die daaruit voortvloeien.

*De Minister van Justitie,
J.P.H. Donner.*

Wijziging instellingsbesluit 29 september 2009, Staatscourant 9 oktober 2009

Besluit van de Staatssecretaris van Justitie van 29 september 2009, nr. 5618520/09/CBJ, houdende wijziging van het Instellingsbesluit Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie in verband met de wijziging van de samenstelling van de Erkenningscommissie

De Staatssecretaris van Justitie,
Besluit:

Artikel I

Het Instellingsbesluit Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 4, eerste lid, wordt 'elf overige leden' vervangen door: dertien overige leden.
2. In artikel 4, tweede lid, wordt na 'worden' een komma ingevoegd en wordt 'door de Commissie gehoord' vervangen door: de Commissie gehoord.

B

Artikel 6 verval.

Artikel II

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.
2. Artikel I, onderdeel A, onder 1, werkt terug tot en met 1 juni 2009.
3. Artikel I, onderdeel B, werkt terug tot en met 1 september 2008.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*Den Haag, 29 september 2009
De Staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak.*

Toelichting

Met dit besluit wordt het Instellingsbesluit Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie (hierna: Instellingsbesluit) van 12 oktober 2005 op een aantal onderdelen gewijzigd.

In de eerste plaats wordt het maximaal aantal overige leden waaruit de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie (hierna: Commissie) ingevolge artikel 4, eerste lid, van het Instellingsbesluit bestaat, uitgebreid van elf naar dertien leden. Deze uitbreiding is wenselijk in verband met de mogelijke verbreding van het aandachtsgebied van de Commissie naar de beoordeling van gedragsinterventies in het veld van de forensische zorg. Daarnaast komt artikel 6 van het Instellingsbesluit te vervallen. Aan dit artikel dat de samenstelling van de Commissie per 1 september 2005 regelt, komt namelijk thans geen zelfstandige betekenis meer toe. De voorzitter en de andere leden worden bij afzonderlijk besluit door de Minister van Justitie dan wel de Staatssecretaris van Justitie (her)benoemd. Verder is van de gelegenheid gebruikgemaakt om een taaltechnische onjuistheid in artikel 4, tweede lid, van het Instellingsbesluit te corrigeren.

*De Staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak.*

(Her)benoemingsbesluit 29 september 2009, Staatscourant 9 oktober 2009

Besluit van de Staatssecretaris van Justitie van 29 september 2009, nr. 5618522/09/CBJ, houdende benoeming en herbenoeming van de leden van Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie

De Staatssecretaris van Justitie,
Gelet op artikel 4 van het Instellingsbesluit Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie;
Gehoord de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie;
Besluit:

Artikel 1

Met terugwerkende kracht per 12 juni 2007 als voorzitter en lid van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie voor een periode van drie jaar te benoemen:
- de heer prof. dr. W. van Tilburg

Artikel 2

Met terugwerkende kracht per 1 september 2008 als lid van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie voor een periode van drie jaar te benoemen:
- de heer prof. dr. R.R.J.M. Vermeiren

Artikel 3

Met terugwerkende kracht per 1 juni 2009 als lid van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie voor een periode van drie jaar te benoemen:
- mevrouw prof. dr. M. Deković
- mevrouw prof. dr. Ch. van Nieuwenhuizen

Artikel 4

Met terugwerkende kracht per 1 september 2008 als lid van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie voor een periode van zes maanden te herbenoemen:
- de heer prof. dr. S. Bogaerts

Artikel 5

Met terugwerkende kracht per 1 september 2008 als lid van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie voor een periode van één jaar te herbenoemen:
- mevrouw dr. L. Boendermaker
- de heer prof. dr. R. Bullens
- de heer drs. R.M. Poort

Artikel 6

Met terugwerkende kracht per 1 september 2008 als lid van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie voor een periode van drie jaar te herbenoemen:
- de heer dr. B.H. Bulten
- de heer prof. dr. P.M.G. Emmelkamp
- de heer prof. dr. G.L. van Heck
- de heer prof. dr. J. Hermanns
- de heer prof. dr. P.H. van der Laan
- de heer prof. dr. P.J.M. Prins

Dit besluit zal in de Staatscourant worden geplaatst.

*Den Haag, 29 september 2009
De Staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak.*

BIJLAGE 2

Overzicht functies en nevenactiviteiten voorzitter en leden van de Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie in 2009

Doel van dit overzicht is om inzicht te geven in de functies die voorzitter en leden bekleden en andere materiële en niet-materiële belangen die zij hebben (in dit overzicht aangeduid als 'nevenactiviteiten') die relevant kunnen zijn voor het werk van de commissie.

Voorzitter

Prof. dr. W. (Willem) van Tilburg, emeritus hoogleraar klinische psychiatrie (VU medisch centrum te Amsterdam). Werkzaam als psychiater en psychotherapeut in GGz inGeest en polikliniek Amsterdam van het Leo Kannerhuis.
Nevenactiviteiten: - Voorzitter visitatiecommissie Stichting Topklinische GGz

Leden

Dr. B.H. (Erik) Bulten, GZ-psycholoog, hoofd diagnostiek, onderzoek en opleidingen van de Pompestichting. Senior onderzoeker aan het Academisch Centrum Sociale Wetenschappen (ACSW) van de Radboud Universiteit Nijmegen.
Nevenactiviteiten: - Lid van de subcommissie Systeeminterventies ZonMW

Prof. dr. M. (Maja) Deković, hoogleraar orthopedagogiek aan de faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Utrecht. Expert op het gebied van opvoedings- en ontwikkelingsproblemen en gezinsgerichte interventies.
Nevenactiviteiten: - Lid van Erkeningscommissie Interventies (deelcommissie 1: Jeugdzorg en psychosociale/ pedagogische preventie)

Prof. dr. P. M.G. (Paul) Emmelkamp, klinisch psycholoog-psychotherapeut, academiehoogleraar (KNAW) faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. Uitgebreide kennis over de effectiviteit van cognitieve en sociale vaardigheidstrainingen, expertise op het gebied van de forensische psychologie.
Nevenactiviteiten: - In het verleden betrokken bij onderzoeken naar het effect van gedragstherapie bij TBS-gestelden en naar de diagnostiek van psychopathie
- Betrokken bij onderzoek naar de evaluatie van de Leefstijltraining
- Senior consultant bij De Waag.
- Lid wetenschappelijke adviesraad Kenniscentrum Zorg Nederland (KZN)
- Lid werkgroep richtlijnontwikkeling multidisciplinaire richtlijn angststoornissen en depressie
- Betrokken bij onderzoek naar de evaluatie van behandelingen voor huiselijk geweld

Prof. dr. G. L. (Guus) van Heck, hoogleraar klinische gezondheidspsychologie aan de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Tilburg. Expert op het gebied van de ontwikkeling en toepassing van gedragsinterventies, onder meer in de verslavingszorg.

Nevenactiviteiten: - Lid Toetsingscommissie Instrumentarium Jeugdstrafrechtken
- Vice-voorzitter programmacommissie Risicogedrag en Afhankelijkheid ZonMw
- Voorzitter begeleidingscommissie Procesevaluatie Tools4U

Prof. dr. J. (Jo) Hermanns, deeltijd hoogleraar Algemene Opvoedkunde aan de Faculteit Maatschappij en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA), bijzonder hoogleraar Kohnstamm-leerstoel (UvA). Lector 'Hulpverlening in een gedwongen kader' aan de Hogeschool Utrecht en zelfstandig adviseur. Betrokken bij innovaties en implementatie daarvan in jeugdbeleid, jeugdzorg, en jeugdbescherming.

Nevenactiviteiten: - Lid van de Raad van Advies van de Inspectie van Onderwijs
- Lid van de Raad van Advies van Multisignaal
- Lid expertpanel effectevaluatie RAAK-aanpak kindermishandeling in opdracht van het Programmaministerie voor Jeugd en Gezin
- Voorzitter Auditcommissie Utrechtse Jeugd Centraal
- Lid begeleidingscommissie onderzoek prepcamps voor onwillige jongeren in opdracht van het Programmaministerie voor Jeugd en Gezin
- Lid begeleidingscommissie onderzoek Voorzorg
- Lid College van Curatoren van de Bijzondere Leerstoel Kinderopvang aan de Universiteit van Amsterdam

Prof. dr. P. H. (Peter) van der Laan, bijzonder hoogleraar Sociaal Pedagogische Hulpverlening aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. Bijzonder hoogleraar Reclassering aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit. Senior onderzoeker aan het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR), Leiden.

Nevenactiviteiten: - Lid van Steering Committee van de Campbell Crime and Justice Group
- Lid NWO Programmacommissie Jeugd en Gezin
- Lid Wetenschappelijke Adviesraad Reclassering

Prof. dr. Ch. (Chijs) van Nieuwenhuizen, psycholoog/psychotherapeut, bijzonder hoogleraar Forensische Geestelijke Gezondheidszorg aan de Universiteit van Tilburg. Coördinator Behandeling en Onderzoek, GGzE/Catamaran, kliniek voor Forensische Jeugdpsychiatrie & Orthopsychiatrie. Expertise op het terrein van de forensische psychiatrie, volwassenen en jeugd / klinische- en onderzoekservaring.

Nevenactiviteiten: - Lid Programmacommissie Jeugd subcommissie Interventies Zon Mw
- Lid Programmacommissie Risicogedrag & Afhankelijkheid Zon Mw/NWO
- Voorzitter Toetsingscommissie Instrumentarium Jeugdstrafrechtken

Prof. dr. P.J.M. (Pier) Prins, GZ-psycholoog en gedragstherapeut, hoogleraar klinische kinder- en jeugdpsychologie aan de Programmagroep Klinische Psychologie van de faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen, Universiteit van Amsterdam. Gespecialiseerd in gedragsverandering & interventies op het gebied van gedragsstoornissen en emotionele stoornissen bij kinderen en jongeren.

Nevenactiviteiten: - Lid van het bestuur van de Fentrop Stichting
- Lid en supervisor VGCT
- Lid en supervisor van de Vereniging van Kinder en Jeugd Psychotherapie (VKJP)

Prof. dr. R.R.J.M. (Robert) Vermeiren, hoogleraar kinder- en jeugdpsychiatrie LUMC en medisch directeur stichting Curium-LUMC; hoogleraar forensische kinder- en jeugdpsychiatrie VUMC. Expertise op vlak van forensische kinderspsychiatrische diagnostiek en ontwikkelingspsychopathologie van gedragsproblemen bij adolescenten.

Nevenactiviteiten: - Bestuurslid afdeling kinder- en jeugdpsychiatrie van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie.
- Betrokken bij onderzoek en ontwikkeling MultiDimensionale Familie Therapie (MDFT)
- Lid stuurgroep Academische Werkplaats JJI (Rentray, Teylingereind, VUMC/de Bascule, Curium-LUMC)

Bureau van de Erkeningscommissie

Drs. Th. P. van der Heijden MBA (Thijs), secretaris van de Erkeningscommissie tevens hoofd van het bureau Erkeningscommissie.

Drs. N. M. Mertens (Nicole), senior beleidsmedewerker

M.H. Moene (Marianne), beleidsondersteuner.

BIJLAGE 3

Kwaliteitscriteria

1. Theoretische onderbouwing: de gedragsinterventie is gebaseerd op een analyse van het delictgedrag en een expliciet veranderingsmodel waarvan de werking wetenschappelijk is aangetoond.
2. Selectie van justitiabelen: het type justitiabele waarop de gedragsinterventie zich richt wordt duidelijk gespecificeerd en geselecteerd.
3. Dynamische criminogene en protectieve factoren: de gedragsinterventie is gericht op het beïnvloeden van veranderbare risicofactoren en op protectieve factoren die samenhangen met het criminele gedrag.
4. Effectieve (behandel)methoden: er worden (behandel)methoden toegepast die aantoonbaar effectief of veelbelovend zijn.
5. Vaardigheden: de aanpak is mede gericht op het leren van praktische, sociale en probleemoplossende vaardigheden.
6. Fasering, intensiteit en duur: de intensiteit en duur van de gedragsinterventie sluiten aan bij de problematiek van de deelnemer.
7. Betrokkenheid en motivatie: betrokkenheid van de deelnemer bij de gedragsinterventie en motivatie voor deelname moeten worden bevorderd en gestimuleerd.
8. Continuïteit: er moeten duidelijke verbanden zijn tussen de gedragsinterventie en de totale begeleiding van de justitiabele.
9. Interventie-integriteit: de gedragsinterventie wordt uitgevoerd, zoals is bedoeld.
10. Evaluatie: een doorlopende evaluatie geeft inzicht in de effectiviteit van de gedragsinterventie.

BIJLAGE 4

Organisaties die gedragsinterventies bij de Erkenningscommissie kunnen indienen

Een beperkte groep van organisaties* kan interventies ter beoordeling aan de Erkenningscommissie voorleggen. Het gaat om de volgende organisaties:

De indieners van gedragsinterventies voor volwassenen:

- de directie van Reclassering Nederland
- de directie Leger des Heils / Jeugdzorg & Reclassering
- de directie van de Stichting Verslavingsreclassering GGZ-Nederland, namens de organisaties vallend onder deze stichting
- de sectordirectie Gevangeniswezen van de Dienst Justitiële Inrichtingen, namens penitentiaire inrichtingen
- de directie Sanctie- en Preventiebeleid, ministerie van Justitie.

De indieners van gedragsinterventies voor minderjarigen:

- de Bureaus Jeugdzorg
- MOgroep
- de directie van het Leger des Heils / Jeugdzorg & Reclassering
- Halt Nederland, namens de Halt-bureaus
- het Landelijk Bureau van de Raad voor de Kinderbescherming
- de sectordirectie Justitiële Jeugdinrichtingen van de Dienst Justitiële Inrichtingen, namens de rijks- en particuliere en justitiële jeugdinrichtingen
- de directie Justitieel Jeugdbeleid, ministerie van Justitie.

* Organisaties die niet rechtstreeks interventies bij de commissie ter beoordeling kunnen indienen, kunnen dit doen door tussenkomst van de organisaties die hier wel voor zijn aangewezen.

BIJLAGE 5

Overzicht van alle tot en met 31 december 2009 beoordeelde gedragsinterventies

Gedragsinterventies	Indieners	Jaar van beoordeling	Uitkomst beoordeling
Arbeidsvaardigheden (ArVa) - voorheen Arbeid	Reclassering Nederland	2006, 2008	Erkend
Budgettering	Reclassering Nederland	2009	Voorlopig erkend
CoVa	Reclassering Nederland	2005, 2007	Erkend
ART Wiltshire	Leger des Heils	2006, 2008, 2009	Erkend
CoVa+	Leger des Heils	2006, 2008	Erkend
Huisvesting en Wonen	Leger des Heils	2006, 2009	Voorlopig erkend
Multidimensional Treatment Foster Care (MTFC)	Leger des Heils	2008	Voorlopig erkend
Alcohol en geweld	Stichting Verslavingsreclassering GGZ	2009	Niet erkend**
Leefstijltraining voor Justitiabelen (voorheen terugval-preventie middelen)	Stichting Verslavingsreclassering GGZ	2006, 2007, 2008, 2009	Erkend
Korte Leefstijltraining	Stichting Verslavingsreclassering GGZ	2006, 2007, 2008, 2009	Erkend
MultiDimensionale Familie Therapie (MDFT)	Stichting Verslavingsreclassering GGZ	2008, 2009	Voorlopig erkend
EQUIP Ambulant	Raad voor de Kinderbescherming	2009	Niet erkend
Slachtoffer in Beeld	Raad voor de Kinderbescherming	2005	Niet erkend
Tools4U	Raad voor de Kinderbescherming	2007*	Erkend
Washington State Agression Replacement Training (WSART)	Raad voor de Kinderbescherming	2008	Voorlopig erkend
Multisysteem therapie (MST)	Raad voor de Kinderbescherming	2007	Voorlopig erkend
IKIJWIJ	DJI/GW	2008	Niet erkend
Agressieregulatie op Maat	DJI/JJI	2007*	Erkend
Agressieregulatie op Maat Ambulant	DJI/JJI	2009	Erkend
Dialectische gedragstherapie (DGT)	DJI/JJI	2007, 2008	Voorlopig erkend
Boosheid de Baas	DJI/JJI	2007	Niet erkend
Brains4Use	DJI/JJI	2007, 2008	Voorlopig erkend
In Control!	DJI/JJI	2008, 2009	Erkend
Functional Family Therapy (FFT)	DJI/JJI	2008, 2009	Erkend
Leren van Delict	DJI/JJI	2008, 2009	Erkend
Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer	DJI/JJI	2007, 2008	Erkend
Out of the Circle	DJI/JJI	2008	Niet erkend
Sociale Vaardigheden op Maat	DJI/JJI	2006, 2008	Erkend
Herstelopvoeding	DJI/JJI	2007	Niet erkend
Werken aan je Toekomst	DJI/JJI	2007, 2008	Voorlopig erkend
Buitenprogramma Work Wise	DJI/JJI	2007	Voorlopig erkend
Equip	DJI/JJI	2006	Niet erkend**
Solide basis voor de toekomst	DJI/JJI	2006, 2007	Niet erkend**
Competentievergroting in het leven van alledag;	DJI/JJI	2006	Niet erkend
Handboek methode jeugdreclassering	MOgroep	2006	Niet beoordeeld
Youth at Risk	BJZ Limburg	2006	Niet erkend

* In het betreffende jaar twee keer beoordeeld

** Niet erkend, verdere uitwerking gewenst

BIJLAGE 6

Beschrijving van alle tot en met 31 december 2009 erkende gedragsinterventies

Agressieregulatie op Maat

Beschrijving

Agressieregulatie op Maat is een intramurale training voor jongens en meisjes van 16-21 jaar met een forse agressieproblematiek die reactieve en/of proactieve agressie vertonen. Het primaire doel van de training is het verbeteren van de zelfregulatie. De interventie maakt gebruik van een cognitieve gedragsmatige aanpak met dramatherapeutische technieken, waarbij continu aandacht is voor het motiveren. Er wordt maatwerk geleverd door intensiviteit en inhoud van de interventie af te stemmen op de hulpvraag van de jongere. Via modules wordt er gewerkt aan o.a. stressreductie, beheersingsvaardigheden, impulscontrole, conflicthantering, het veranderen van disfunctionele cognities en het ombuigen van negatieve interactiecircels met verzorger(s). De training wordt zowel individueel als groepsgericht aangeboden. De individuele training vindt wekelijks plaats, de groepstraining bestaat uit 12 sessies van 1,5 uur en wordt om de week aangeboden.

Indienende organisatie

Sector Justitiële Jeugdinstellingen JJ, Rijksinstelling de Doggershoek

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen

Minderjarigen

Intra- en/of extramuraal

Intramuraal

Datum beoordeling Erkeningscommissie

Oktober 2007

Status geldig tot

Oktober 2012

Agressieregulatie op Maat Ambulant

Beschrijving

Deze interventie is bedoeld voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 24 jaar met een forse agressieproblematiek. De interventie maakt gebruik van een cognitief- gedragsmatige aanpak, in groeps-trainingen en individueel, met dramatische dramatische technieken en mindfulness om de jongeren (jong volwassenen) te leren hun agressieve gevoelens en gedrag te reguleren. AR op Maat Ambulant is een langdurige behandeling van zes maanden tot twee jaar.

Indienende organisatie

GGZ Noord-Holland Noord

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen

Minderjarigen

Intra- of extramuraal

Extramuraal

Datum beoordeling Erkeningscommissie

December 2009

Status geldig tot

December 2014

Arbeidsvaardigheden (ArVa)

Beschrijving

Het doel van de gedragsinterventie Arbeid is om justitiabelen inzicht te geven en vaardigheden te leren waardoor ze (beter) in staat zijn werk te krijgen en te houden. De training bestaat uit drie modules die in totaal 22 sessies van twee uur omvatten. De eerste module 'Kiezen voor werk' is gericht op arbeidsmotivatie en het krijgen van een realistisch beeld over de arbeidsmarkt. In de tweede module 'Kunnen werken' worden vaardigheden aangeleerd voor het krijgen en behouden van werk. In de derde module 'Werk zoeken' wordt informatie gegeven over instanties en wordt geoefend met het gebruiken van zoekkanalen.

Indienende organisatie

Reclassering Nederland

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen

Meerderjarigen

Intra- en/of extramuraal

Intramuraal en extramuraal.

Datum beoordeling Erkeningscommissie

Juni 2008

Status geldig tot

Juni 2013

ART Wiltshire-Nederland

Beschrijving

De algemene doelstelling van de ART Wiltshire-NL is het bereiken van een substantiele afname van het risico op recidive van geweldsdelicten bij volwassen justitiabelen (mannen en vrouwen) met een patroon van reactieve, interpersoonlijke agressieve delicten. De ART Wiltshire-NL beoogt hiervoor de tekorten op de dynamische criminogene factoren, die aan agressief gedrag ten grondslag liggen, aan te passen. De interventie bestaat uit 18 groepsbijeenkomsten, voorafgegaan en afgesloten door een individuele bijeenkomst.

Indienende organisatie

Leger des Heils, Jeugdzorg en Reclassering

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen

Intra- of extramuraal

Intramuraal en extramuraal

Datum beoordeling Erkeningscommissie

Oktober 2009

Status geldig tot

Oktober 2014

<p>Cognitieve Vaardigheden (CoVa) <i>Beschrijving</i> Denken is de basis van gedrag. En juist daar gaat het bij een grote groep delictplegers structureel mis. Het ontbreekt hen vaak aan goede vaardigheden, waardoor ze eerst handelen en dan pas gaan nadenken. De CoVa leert nieuwe denkvaardigheden aan. De training bestaat uit 22 sessies van 2,5 uur, die tweemaal per week plaatsvinden, en neemt daarmee circa drie maanden in beslag.</p>
<p><i>Indienende organisatie</i> Reclassering Nederland <i>Doelgroep</i> Meerderjarigen/minderjarigen Meeerderjarigen <i>Intra- en/of extramuraal</i> Intramuraal en extramuraal <i>Datum beoordeling</i> Erkenningscommissie December 2007 <i>Status geldig tot</i> December 2012</p>

Cognitieve Vaardigheden plus (CoVa+)

Beschrijving
De CoVa+ is gericht op het aanpassen van cognitieve disfuncties bij justitiabelen met een intelligentieniveau tussen een IQ van 70 en 90. Kern in de aanpak is de sociale probleemoplossing, aangevuld met elementen van angermanagement, cognitieve herwaardering, assertiviteitstraining en emotieherkenning. De training bestaat uit 36 groepsbijeenkomsten van 1,5 uur.

Indienende organisatie
Leger des Heils, Jeugdzorg & Reclassering
Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Meeerderjarigen
Intra- en/of extramuraal
Intramuraal en extramuraal
Datum beoordeling Erkenningscommissie
Juni 2008
Status geldig tot
Juni 2013

Functional Family Therapy (FFT)

Beschrijving
Functional Family Therapy is een relationele gezinstherapie gericht op het positief beïnvloeden van onderlinge gezinsrelaties en het verminderen van gedragsproblemen van de jongere. FFT is bedoeld voor jongens en meisjes (IQ > 55) die in de leeftijd van 12 tot 17 jaar een of meerdere delicten gepleegd hebben. FFT bestaat uit 16 a 24 sessies binnen een periode van 3 tot 6 maanden.

Indienende organisatie
DJI, Sector Justitiele Jeugdinstellingen JI / Raad voor de Kinderbescherming
Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Minderjarigen
Intra- of extramuraal
Intramuraal
Datum beoordeling Erkenningscommissie
April 2009
Geldig tot
April 2014

In Control!

Beschrijving
In Control is bedoeld voor jongens van 12 tot en met 16 en 17 tot en met 21 jaar (VIQ en TIQ > 70), die agressieve delicten hebben gepleegd. De interventie is gestoeld op agressieregulatie- en ontspanningstechnieken, sociale vaardigheidstraining en cognitieve gedragstherapie. De nadruk ligt op “doen en ervaren” in plaats van “praten over”. Na twee individuele oriënterende gesprekken vinden 21 bijeenkomsten plaats, waarvan 18 groepsbijeenkomsten (6 deelnemers) en 3 individuele bijeenkomsten.

Indienende organisatie
DJI, Sector Justitiele Jeugdinstellingen JI
Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Minderjarigen
Intra- of extramuraal
Intramuraal
Datum beoordeling Erkenningscommissie
April 2009
Geldig tot
April 2014

Korte leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen

Beschrijving
De korte leefstijltraining is gericht op het terugdringen van criminele recidive door verandering van het problematisch middelengebruik en/of gokgedrag, waarbij de nadruk ligt op het leren kennen van eigen vaardigheden voor zelfreflectie, deze uitbouwen en ermee oefenen. De training bestaat uit 10 wekelijkse sessies van 2,5 uur en 5 boostersessies.

Indienende organisatie
Stichting Verslavingsreclassering GGZ
Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Meeerderjarigen
Intra- of extramuraal
Intramuraal
Datum beoordeling Erkenningscommissie
April 2009
Geldig tot
April 2014

Leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen

Beschrijving
Deze interventie is gericht op het terugdringen van criminele recidive door verandering van het problematisch middelengebruik en/of gokgedrag. De nadruk ligt op het voorkomen van terugval in middelengebruik en delictgedrag. De training bestaat uit 16 wekelijkse sessies van 2,5 uur en 5 boostersessies.

Indienende organisatie
Stichting Verslavingsreclassering GGZ
Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Meeerderjarigen
Intra- of extramuraal
Intramuraal en extramuraal
Datum beoordeling Erkenningscommissie
April 2009
Geldig tot
April 2014

Leren van delict

Beschrijving
Dit is een cognitief-gedragsmatige interventie voor jongeren/ jong volwassenen (14 tot 23 jaar oud) die een gewelddadig delict hebben gepleegd en hiervoor in een justitiële jeugdinstelling zijn geplaatst. Leren van Delict heeft als doel jongeren (1) inzicht in eigen delictketen te laten krijgen, (2) minder irrationele gedachten, vijandige attitudes en cognitieve vertekeningen te laten hebben, (3) verantwoordelijkheid voor eigen gedrag en gevolgen hiervan te laten nemen en (4) een uitgebreider repertoire van gedrags- en sociaal cognitieve vaardigheden te laten gebruiken. Fase 1 (delictanalyse) en fase 2 (gedragsverandering) nemen 20 weken in beslag en zijn intramuraal, fase 3 betreft opfrissessies bij verandering van leefsituatie (naar open instelling of naar huis).

Indienende organisatie
DJI, Sector Justitiele Jeugdinstellingen JI
Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Minderjarigen
Intra- of extramuraal
Intramuraal en extramuraal
Datum beoordeling Erkenningscommissie
Oktober 2009
Geldig tot
Oktober 2014

Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer

Beschrijving
Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer biedt hulp voor jongeren na vrijheidsbeneming. Het werkt op vrijwillige óf gedwongen basis met jongeren van 16 tot en met 23 jaar van wie het delictgedrag samenhangt met antisociale denkpatronen, gedragsproblemen en vaardigheidstekorten. De terugkeer van de jongere uit een justitiële jeugdinstelling wordt door de interventiewerker intensief begeleid. Hij zet gedragsinterventies in de eigen context van de jongere in. De werkrelatie met de jongere is intensief, direct én doortastend. Het programma begint al als de jongere nog vastzit en duurt minimaal 9 maanden.

Indienende organisatie
DJI, Sector Justitiële Jeugdinstellingen, Spirit
Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen
Minderjarigen
Intra- en/of extramuraal
Start intramuraal, vervolg extramuraal
Datum beoordeling Erkenningscommissie
Maart 2008
Status geldig tot
Maart 2013

Sociale Vaardigheidstraining op Maat

Beschrijving

De interventie is een training voor jongens en meisjes in de leeftijd van 14-21 jaar met probleemgedrag dat voor een deel voortkomt uit onvermogen tot zelfstandig en adequaat hanteren van lastige sociale situaties. De interventie biedt de mogelijkheid om, afhankelijk van de problematiek en het recidiverisico van de jongere een algemene sociale vaardigheidstraining aan te bieden en/of een training gericht op conflicthantering en/of het vergroten van de assertiviteit. Er wordt gebruik gemaakt van een cognitieve gedrags-therapeutische aanpak, waarbij extra aandacht is voor het motiveren en het vergroten van het geloof in eigen kunnen. De trainingen bestaan uit 12-20 bijeenkomsten van 1,5 uur (voor groepen, 1 uur voor individuele training).

Indienende organisatie

DJI, sector Justitiële Jeugdinstelling. Ontwikkeld door De Doggershoek.

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen

Minderjarigen

Intra- en/of extramuraal

Intramuraal

Datum beoordeling Erkenningscommissie

Oktober 2008

Status geldig tot

Oktober 2013

Tools4U

Beschrijving

Tools4U is bedoeld voor normaal begaafde jongens en meisjes (IQ > 85) in de leeftijd van 12 t/m 17 jaar, die één of meerdere delicten hebben gepleegd. Jongeren leren cognitieve en sociale vaardigheden om voor hen risicovolle situaties op een pro-sociale wijze op te lossen. In de plus-variant (Tools4U+) worden enkele opvoedingsvaardigheden van de ouders versterkt. Het aantal bijeenkomsten van de training is afhankelijk van het aantal te trainen vaardigheden en het niveau van de jongere: minimaal 8 tot maximaal 16 (plus-variant). Tools4U kan worden opgelegd door de officier van justitie of de kinderrechter en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Kinderbescherming. Tools4U is voortgekomen uit de 'sociale vaardigheidstraining als taakstraf voor minderjarigen'.

Indienende organisatie

Raad voor de Kinderbescherming

Doelgroep Meerderjarigen/minderjarigen

Minderjarigen

Intra- of extramuraal

Extramuraal

Datum beoordeling Erkenningscommissie

Oktober 2007

Status geldig tot

Oktober 2012

BIJLAGE 7

Overzicht criteria, gemiddelde scores 2007, 2008 en 2009 (resp. 16, 18 en 12 beoordelingen)

BIJLAGE 8

Overzicht criteria, gemiddelde scores bij eerste beoordeling en bij herbeoordeling in 2009

Criteria	Eerste beoordeling (4 interventies)	Herbeoordeling (8 interventies)
1 Theoretische onderbouwing	1,00	1,25
2 Selectie van justitiabelen	0,50	1,63
3 Dynamische criminogene factoren en protectieve factoren	1,50	1,75
4 Effectieve (behandel)methoden	1,00	1,00
5 Vaardigheden	1,75	1,50
6 Fasering, intensiteit en duur	1,00	1,13
7 Betrokkenheid en motivatie	1,50	1,75
8 Continuïteit	1,50	1,75
9 Interventie-integriteit	1,75	2,00
10 Evaluatie	0,75	1,38

Colofon

Uitgave Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie, juli 2010
Teksten Bureau van de Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie
Fotografie Folkert van Dunée, Amsterdam
Vormgeving Richard Sluijs, Den Haag
Druk DeltaHage, Den Haag

Contact/meer informatie

Bureau van de Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie

Telefoon (070) 370 61 41
Email erkenningscommissie@minjus.nl
Website www.justitie.nl/erkenningscommissie

U kunt zich aanmelden voor de digitale nieuwsbrief van de Erkeningscommissie via de website, pagina Nieuwsbrief.

Jaarverslag 2009 Erkennings- commissie Gedrags- interventies Justitie

Uitgave: Juli 2010

Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie

Gebouw Forum | Kalvermarkt 53 | 2511 CB 's Gravenhage

Telefoon (070) 370 61 41 | Email erkenningscommissie@minjus.nl

www.justitie.nl/erkenningscommissie